

Cijena privatnosti

E-mail je neizbježna sastavnica svakodnevne komunikacije. Navike njegova korištenja mjenjale su se od ranih devedesetih do danas. Najprije smo istu mail adresu koristili za službeno i privatno dopisivanje. S vremenom smo shvatili da je dobro odvajati privatne dopise od poslovnih. Kad su se pojavili komercijalni ISP-ovi, još smo bili navikli da je na Mreži sve "besplatno", nerado smo plaćali pristup Internetu od kuće, koristili smo CARNetove modemske ulaze. Onda nam više nije bila dovoljna samo jedna privatna mail adresa. Uvidjeli smo da nas profiliraju i zasipaju reklamama, to je cijena koju plaćamo za "besplatnu" uslugu, pa smo odlučili otvarati nove adrese za različite interese, da im pomrsimo račune. Danas nije rijetkost da ljudi imaju pet, šest i više mail adresa. Kad ih zamolite da vam "daju mail", najprije moraju razmisliti. Treba nas klasificirati, pa odlučiti koju će nam adresu dati.

Tako je nekako bilo i sa mnom. Prije nekoliko godina otvorio sam račun na Yahoo.com, Koristio sam ga namjenski, za neka svoja istraživanja iz područja nove ekonomije. Zadao sam kompliciran *password* i koncentrirao se na posao, ne razmišljajući više o "infrastrukturi". Mailove nisam čitao svaki dan, nije bilo potrebe. Korisnički račun kod domaćeg ISP-a koristio sam za plaćanje režija, davao ga komunalcima i bankarima. Gmail mi je služio za komunikaciju s kolegama iz IT struke. Itd, da ne nabrajam dalje.

Onda sam u medijima pročitao da je Yahoo u financijskim problemima. Kad sam si otvarao nove račune kod *on-line* tvrtki, sugerirali su mi otvoreno gmail, kao brži, pouzdaniji. Nisam na to obraćao pažnju. Jest da se znalo dogoditi da nakon otvaranja korisničkog računa moram nešto duže čekati da mi na Yahoo stigne poruka za potvrdu registracije. Nije me to smetalo. Onda mi je Yahoo počeo nuditi integraciju mojih mail računa, tako da sve mogu pratiti na jednom mjestu. Ignorirao sam to, jer bi time poništio razlog radi kojeg imam više mail adresa. Bila je i neka vijest o provali, gubitku korisničkih podataka, ali takvih je vijesti sijaset svakog dana. I onda se dogodilo nešto što me natjeralo da se zamislim. Na ekranu za logiranje pojavilo se upozorenje.

YAHOO!

Sign in

Next

Stay signed in

[Trouble signing in?](#)

Account security issue

[More information about the account security issue.](#)

[Our notice to potentially affected users.](#)

Dakle smatraju me potencijalno ugroženim korisnikom. To je trebalo provjeriti. Još jedan klik, i evo objašnjenja.

Account Security Issue FAQs

We have confirmed, based on a recent investigation, that a copy of certain user account information was stolen from our network in late 2014 by what we believe is a state-sponsored actor. The account information may have included names, email addresses, telephone numbers, dates of birth, hashed passwords (the vast majority with bcrypt) and, in some cases, encrypted or unencrypted security questions and answers. The ongoing investigation suggests that stolen information did not include unprotected passwords, payment card data, or bank account information; payment card data and bank account information are not stored in the system that the investigation has found to be affected.

Below are FAQs containing details about this issue and steps that users can take to help protect their accounts.

- + [What happened?](#)
- + [Was my account affected?](#)
- + [Is the state-sponsored actor still in Yahoo's network?](#)
- + [What information was stolen?](#)
- + [What is a "hashed password"?](#)
- + [What is "bcrypt"?](#)
- + [I think I received an email about this issue. How do I know that it is really from Yahoo?](#)
- + [What is Yahoo doing to protect my account?](#)
- + [How do I change my password or disable security questions and answers?](#)
- + [Is there anything I can do to protect myself?](#)
- + [What additional steps can I take to protect my information?](#)
- + [Are Tumblr accounts affected?](#)

Yahoo me upozorava da je prije dvije godine ukraden "izvjestan broj korisničkih podataka". Podaci kojih se napadač dočepao su: ime i prezime, datum rođenja, broj telefona, kriptirani *password*, te tajno pitanje i odgovor na njega. "Actor", izvršitelj, je po njihovim saznanjima netko tko radi za vladu!

Ljude koji provaljuju da bi se dočepali osobnih podataka, pa ih onda prodaju na crnom tržištu, mediji nazivaju hakerima, iako je to uvreda za hakere. Za mene je haker naprosto znalac, čovjek koji ne trpi da nešto ne zna i ne može, entuzijast. Ovi kradljivci podataka su obični kriminalci, koji imaju neka znanja i unovčuju ih, radeći na štetu građana i tvrtki radi osobnog probitka,

Međutim kriminalac koji je opljačkao Yahoo radi za vladu! Ne kaže se za koju. Da se radi o Kinezima ili Rusima, to bi bez problema istaknuli. Ti zločesti istočnjaci, oni ne poštuju ljudska prava! Dakle možemo pretpostaviti da se radi o vladi SAD. Prisjećamo se da američki zakoni donekle štite privatnost američkih građana, ali ne i nas iz ostatka svijeta. Dakle, **ako nam je stalo do privatnosti, ne bi trebali otvarati mail račune u SAD, nego ovdje u EU, gdje smo bolje zaštićeni!**

Ulogirao sam se na svoj Yahoo račun da malo pregledam postavke. Našao sam stavku "Nedavna aktivnost", a tu su bile navedene dvije sesije: moja trenutna, iz Zagreba, i još jedna iz Splita, koja traje već 5 sati! Bilo mi je ponuđeno da je jednim klikom prekinem. Pomislio da se možda spojio moj

pametni telefon koji nema uključen GPS, ali na njemu nisam instalirao Yahoo aplikaciju jer je tražila previše dozvola, praktički pristup svim podacima na uređaju. Uz to je podatkovni promet na telefonu bio isključen. Počela me obuzimati paranoja.

Izdvojene informacije se polako povezuju u smislenu cjelinu. Ako se vladin provalnik dočepao podataka o milijunima korisnika, nije čudo da ljudi zatvaraju račune, nije čudo da je Yahoo u financijskim problemima. Ispada da je petljanje vlade u privatni biznis bilo pogubno za tu tvrtku. Pitamo se, može li Yahoo tužiti vladu SAD? To bi bilo nešto izuzetno! Naravno, trebalo bi prvo uhvatiti provalnika i dokazati za koga radi, a to nije lako. Nadalje, čak i da se to može dokazati, vjerojatno ne bi ni došlo do sudskog procesa, jer se radi o "nacionalnoj sigurnosti".

Vjerojatno se bar nekima do vas čini da u zaključcima idem predaleko. Država štiti građane od kriminalaca, zar ne, ona je naš saveznik! No moje filozofsko obrazovanje tjera da me da mislim radikalno, a to samo znači da slijedim misao do korijena (lat. radix, korijen), odnosno da sve promislím do kraja, do uzroka. Ovdje su na djelu dvostruki standardi, dvostruki kriteriji. Reklo bi se da zakoni vrijede za građane, ali ne i za vlastodršce! Kad bi netko od nas građana provalio i ukrao osobne podatke, bio bi procesuiran. Ovako, "ujeo vuk magare". Stari su latini govorili: **Quod licet Jovi, non licet bovi** - što je dozvoljeno Jupiteru nije volu (tj. nije sve za svakoga). Jer, zaboga, vlast to radi za dobrobit nas, građana! Progutali smo da nas profiliraju i zasipaju reklamama pružatelji "besplatnih" usluga, a sad valjda trebamo prihvatiti i da vlade krše zakone koje same donose i da na ilegalan način prikupljaju informacije o nama? Osim toga, zar nije veš svima jasno da u doba neoliberalizma vlast zapravo štiti bogate, a ne obične građane, "stoku sitnog zuba"?

Što mi je šiniti? Promijeniti *password*. Možda i broj mobitela. A što s imenom i prezimenom? Datumom rođenja? Ili zatvoriti račun na Yahoo.com!

Sve u svemu, vrijeme je za novu fazu korištenja mail servisa i ostalih usluga na Internetu. Yahoo nudi povećanu zaštitu privatnosti za korisnike koji daju broj kreditne kartice i spremni su plaćati mjesečnu naknadu. No što ako vladin "haker" ukrade i broj kreditne kartice? Problem sam riješio tako što sam našao drugu tvrtku, sa sjedištem u EU, koja nudi kriptiran mail servis, tako da su poruke spremljene na njihovom serveru kriptirane. Ako neki vladin agent dođe sa sudskim nalogom, dobit će kriptirane datoteke. Bit će ih skupo dekriptirati. Pa ako vole, nek izvole.

Ne radi se o tome da ja imam neke vrijedne podatke, važne za "nacionalnu sigurnost". Da je tako, rado bi ih ustupio vlastima. Radi se o tome da ja cijenim svoju privatnost. Tako bi se, po mom dubokom uvjerenju, svi mi građani trebali ponašati: naša je privatnost ugrožena novim tehnologijama, a ona nam je zadnja oaza mira u umreženom svijetu. Ne dam svoju privatnost, ni privatnim tvrtkama, ni vladinim agencijama!

Sad je jasno da šu za zaštitu privatnosti morati izdvojiti nekakvu mjesečnu naknadu. Nije problem. Privatnost i zaštita osobnih podataka bit će novo tržište koje će bujati narednih godina. Uostalom, zar me nije sam Yahoo lijepo naveo na takav način razmišljanja?

čet, 2016-10-13 21:17 - Aco Dmitrović **Kategorije:** [Kolumna](#) [1]

Vote: 0

No votes yet

Source URL: <https://sysportal.carnet.hr/node/1690>

Links

[1] <https://sysportal.carnet.hr/taxonomy/term/71>